

Baarmoeders

Tijdens de Olympische Spelen was er zoveel ophef over het geslacht van de Algerijnse bokster Imane Khelif, dat het *woke* Algerije als één man achter haar ging staan. Nu zou *gender* op veel terreinen irrelevant moeten zijn, maar in de sport zijn mannen fysiek vaak in het voordeel vergeleken bij vrouwen en is scheiding der seksen gerechtvaardigd.

Sinds 'Pausin Johanna' in 1099 bij het afstijgen van haar paard zou zijn bevallen van een kind, werden nieuwe pausen vóór het kroningsritueel op een speciale stoel gezet. Deze *sedia stercoraria* had een ruime uitsparing in het zitvlak, die een blik van onderaf op de (ontblote) geslachtsdelen mogelijk maakte. Sporters van twijfelachtige kunne werden in het verleden ook aan een vleeskeuring onderworpen. De grens tussen man en vrouw is niet scherp te trekken; ook niet met DNA. *Wokisten* leggen de grens bij de inwendige mens door vrouwen aan te duiden als 'persoon met een baarmoeder'. (Wat mij pijnlijk lijkt voor de vrouwen die geen baarmoeder meer hebben, maar goed.)

Accountant M/V/L/H/B/T/Q/I/A+

Op het kantoor van de NBA stapte ik eens een gender-neutraal toilet binnen. Dat nam ik tenminste aan, toen ik in de ruimte achter de deur een groep mannen rond een vrouw zag staan praten. Dus hoe zit het met accountants? Is het voor hun werkzaamheden relevant of zij een baarmoeder hebben? Voor de diversiteit in een team kan het goed zijn, net als een andere etnische of culturele achtergrond. Dus gemengd teamoverleg in een genderneutrale wc kan prima zijn.

Onlangs werd mij gevraagd op zoek te gaan naar vrouwelijke accountants die een tik op de vingers hadden gekregen van de tuchtrechter wegens een gebrekkige controle. In de tuchtrechtspraak vond ik een oud voorbeeld van een berisping (21/250-4 en 20/132-5) en een halfjaar schorsing begin dit jaar (23/11 Wtra AK). Een tweede klacht uit 2024 werd ongegrond verklaard (23/1522 Wtra AK). Op 18 juli behandelde het College van Beroep voor het bedrijfsleven

een klacht tegen een vrouwelijke partner van een big four-kantoor en twee kantoorgenoten. Wellicht heeft het college hierover al uitspraak gedaan als u dit leest. Het lijkt erop dat vrouwelijke accountants een ondergeschikte rol spelen in de tuchtrechtspraak. Maar wat is het vrouwelijk gehalte van de tuchtrechtspraak eigenlijk en in hoeverre zijn vrouwen daarin ondervertegenwoordigd?

Feminisering

Van de accountants die zijn ingeschreven in het register is 75,4 procent man, 24,6 procent vrouw en 0 procent overig. Naarmate de accountants jonger zijn loopt het percentage vrouwen op: van 2 procent boven de zeventig, tot 40 procent in de jongste categorie.

NBA-leden

Leeftijd	Vrouw	Man	% vrouw
21-30	408	616	40
31-40	1.687	3.667	32
41-50	1.909	4.374	30
51-60	1.363	5.178	21
61-70	150	2.237	6
71+	15	901	2

Bron: NBA Jaarrapport 2023

In de leeftijd tot en met vijftig is gemiddeld 32 procent vrouw. Zo bezien zijn vrouwen bij de Accountantskamer oververtegenwoordigd. Van de 28 leden zijn er vijftien man

Accountantskamer

23/1522 Wtra AK
ECLI:NL:TACAKN:2024:17

Accountantskamer

23/11 Wtra AK
ECLI:NL:TACAKN:2024:4

College van Beroep voor het bedrijfsleven

21/250, 21 251, 21/252, 21/253 en 21/254
ECLI:NL:CBB:2023:532, ECLI:NL:CBB:2023:533 en
ECLI:NL:CBB:2023:534

College van Beroep voor het bedrijfsleven

20/132, 20/133, 20/134 en 20/135
ECLI:NL:CBB:2022:619 en ECLI:NL:CBB:2022:623

(54 procent) en dertien vrouw (46 procent). Onder de accountantsleden van de kamer is de verhouding zes tegen acht, terwijl er één plaatsvervangend voorzitter is van de vrouwelijke kunne tegenover twee mannelijke. De voorzitter is dan weer van het vrouwelijk geslacht.

Het aantal vrouwelijke accountants tegen wie wordt geklaagd, wordt door de Accountantskamer niet bijgehouden, omdat het voor het college niet relevant is. Niettemin is de kamer dit op ons verzoek nagegaan. Van 2009 tot 2018 loopt het absolute aantal klachten op van drie naar veertien per jaar. In 2019 schiet het aantal even omhoog (24) vanwege de vele klachten van één klager tegen enkele (forensische) accountants van een bepaald kantoor. Daarna zakt het weer terug tot zo'n veertien.

Klachten tegen vrouwelijke accountants

Jaartal	Aantal tegen ♀	Totale aantal	%
2020	16	176	9
2021	11	104	10,5
2022	14	139	10
2023	14	134	10

Bron: Accountantskamer

Eén op de tien tuchtklachten wordt dus ingediend tegen een vrouwelijke accountant, terwijl één op de vier accountants

‘Het lijkt erop dat vrouwelijke accountants een ondergeschikte rol spelen in de tuchtrechtspraak.’

een vrouw is. Als tuchtrechtelijke schietschijf heeft de vrouwelijke accountant nog een forse inhaalslag te maken. Hoe gaat de NBA dat voor elkaar krijgen?

Risicomijdend?

Vrouwen plegen minder misdaden dan mannen. In de criminologie wordt dat deels toegeschreven aan vrouwelijke eigenschappen. Zo zouden vrouwen minder risico nemen en zich minder vaak bedienen van onwettige methodes. Tja. In de context van de tuchtrechtspraak vraag je je als eerste af of de vrouwelijke accountant haar werk beter doet dan haar mannelijke collega, of dat zij door haar houding wellicht minder klachten over zich afroept. Denkbaar is ook hier dat vrouwelijke accountants minder scherp aan de wind varen dan mannen. Of dat zij beter reageren op een uitglijder en daardoor een klacht weten te voorkomen. Het kan natuurlijk ook zijn dat vrouwelijke accountants minder vaak een verantwoordelijke positie bekleden en dus ook minder vaak worden aangesproken op een vermeende misser. Zo lang een en ander niet nader is onderzocht, kan het allemaal waar zijn. De vraag is dan of je het wel wilt weten. Want wat kun je eraan doen? Als je al - zoals in de sport - moet spreken van kansongelijkheid, zullen genderneutrale klachtloketten bij de Accountantskamer het verschil in ieder geval niet gaan maken. Verder lijkt het mij de hoogste tijd voor een vrouwelijke paus. ←